

Leer- en ondersteuningsaanbod sociale stabiliteit gemeenten

De Rijksoverheid ontwikkelt samen met partners veel om op lokaal niveau inclusie te bevorderen en maatschappelijke spanningen, polarisatie, radicalisering, extremisme en ondermijning/problematisch gedrag te voorkomen en tegen te gaan. In deze publicatie is voor gemeenten het overzicht geschetst aan leer- en ondersteuningspunten op de brede thematiek van sociale stabiliteit.

Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK)

“Samen leven en wonen, in een democratische rechtsstaat, met een slagvaardig bestuur” Daar staat BZK voor. Dit doet BZK o.a. door gemeente(besturen) toe te rusten preventief te handelen en spanningen te voorkomen en als het escaleert ook daarop voorbereid te zijn en bij te staan. Het Ondersteuningsnetwerk maatschappelijke onrust (Omo) is daarvoor beschikbaar:

- [Preventie en trainingen onbehagen/onrust](#)
 - [Ondersteuningsnetwerk maatschappelijke onrust](#)

Netwerk Weerbaar Bestuur

Vanuit BZK is met het vele partners ook het Netwerk Weerbaar Bestuur beschikbaar. Dit netwerk spant zich gezamenlijk in voor een weerbaar bestuur waarin politieke ambtsdragers hun ambt veilig en integer kunnen uitoefenen. Bij bedreiging, intimidatie of agressie kunt u direct bij hen terecht:

- [Preventie en trainingen veiligheid](#)
 - [Ondersteuningsteam weerbaar bestuur](#)

Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW)

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) werkt aan een sociaal stabiele samenleving waar iedereen evenredig participeert, ongeacht herkomst, religie of levensovertuiging. Onder andere de Expertise Unit Sociale Stabiliteit werkt hieraan en ondersteunt gemeenten.

Expertise Unit Sociale Stabiliteit (ESS)

De Expertise-unit Sociale Stabiliteit (ESS) biedt gemeenten, eerstelijns professionals en diverse groepen in de samenleving praktijkkennis aan over maatschappelijke spanningen. De ESS adviseert hoe deze kennis ingezet kan worden en met welke partijen kan worden samengewerkt. De ESS biedt deze kennis zowel op het brede terrein van maatschappelijke spanningen, als ook op specifieke onderwerpen zoals radicalisering. De ESS is gestart in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en kent vele (Rijks)partners waarmee wordt samengewerkt binnen de ESS.

- [Homepage ESS](#)
- [Trainingen ESS](#)

Justitie en Veiligheid (J&V)

Het ministerie van Justitie en Veiligheid zorgt voor de rechtsstaat in Nederland, zodat mensen in vrijheid kunnen samenleven, ongeacht hun levensstijl of opvattingen. Om die reden zet het ministerie van J&V zich via de NCTV in voor terrorismebestrijding, stelt het kennis en expertise beschikbaar aan lokale overheden en draagt het onder andere bij aan de Expertise Unit Sociale Stabiliteit en het Netwerk Weerbaar. Ook vallen onder J&V de Regionale Informatie Expertise Centra (RIEC's), het Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering (ROR) en het Landelijk Steunpunt Extremisme (LSE).

Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV)

De Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) beschermt Nederland tegen bedreigingen die de maatschappij kunnen ontwrichten. Samen met partners binnen overheid, wetenschap en bedrijfsleven zorgt de NCTV ervoor dat de Nederlandse vitale infrastructuur veilig is én blijft. De NCTV werkt samen met de Rijkspartners aan meerdere initiatieven en draagt bij aan de ESS, Platform JEP en het ROR.

- [NCTV integrale aanpak terrorisme: partnerinitiatieven](#)

RIEC – inzet tegen ondermijning

Inzet op de aanpak van ondermijning loopt via de tien Regionale Informatie Expertise Centra (RIEC's) en het Landelijke Informatie Expertise Centrum (LIEC). Hier kunnen gemeenten ondersteuning vinden door middel van ondermijningsbeelden waardoor meer zicht wordt verkregen op ondermijnende criminaliteit.

- [Trainingen en producten RIEC](#)

Rijksopleidingsinstituut tegengaan radicalisering (ROR)

Het Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering (ROR) traint professionals in (semi-)overheid in preventie en aanpak van radicalisering en extremisme. Door professionals toe te rusten met actuele kennis en kunde over radicalisering en extremisme, dragen zij bij aan een veilige samenleving.

Het ROR is onderdeel van het Opleidingsinstituut DJI en werkt nauw samen met de NCTV, beide onderdeel van het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

- [Trainingen ROR](#)

Landelijk steunpunt extremisme (LSE)

Sinds 2016 bestaat het Landelijk Steunpunt Extremisme (LSE) dat door de NCTV wordt gesteund. Het LSE is gespecialiseerd in begeleiding, hulpverlening en advisering aan families en professionals die geconfronteerd worden met radicalisering en extremisme.

Gemeenten hebben een rol in het voorkomen van radicalisering en extremisme. Zij kunnen bij het LSE terecht voor informatie, advies, consultatie, ondersteuning en expertise. Het LSE kan individuele begeleiding inzetten bij personen die zelf betrokken zijn bij extremisme, maar ook familieondersteuning en lotgenotencontact bieden aan ouders en familieleden. Het LSE adviseert ook op casusniveau aan gemeenten.

- [Informatie voor gemeenten LSE](#)

Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

Het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport spant zich onder andere in om radicalisering bij jongeren te voorkomen. Samen met andere (Rijks)partners worden kennis, producten en opleidingen beschikbaar gesteld aan gemeenten om de jeugdhulpprofessionals optimaal toe te rusten. Het Platform JEP heeft verschillende producten op dit thema.

Platform Jeugd preventie Extremisme en Polarisation (JEP)

Platform JEP ondersteunt professionals en vrijwilligers die met en voor jeugd werken bij vragen rond polarisatie, radicalisering en extremisme. Bij de JEP Advieslijn kunnen gemeenten terecht met vragen.

Platform JEP is een samenwerkingsverband van de Expertise-unit Sociale Stabiliteit (ESS) van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, het Landelijk Steunpunt Extremisme (LSE), het Nederlands Jeugdinstituut en de Stichting School en Veiligheid. Het Platform is opgezet in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

- [Homepage JEP](#)
- [Trainingen JEP](#)

Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)

Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap gaat samen met (Rijks)partners radicalisering in het onderwijs tegen. Dit om te voorkomen dat jongeren met extreme of gewelddadige overtuigingen ontsporen. Scholen worden geholpen om signalen van radicalisering te herkennen. Dit wordt gedaan via de Stichting School en Veiligheid.

- [Aanpak radicalisering in het onderwijs OCW](#)

Stichting School en Veiligheid (SSV)

School & Veiligheid biedt – vanuit een centrale positie in het onderwijsveld – informatie en deskundig advies over het bevorderen van een sociaal veilig klimaat en sociaal gedrag en het tegengaan van en omgaan met grensoverschrijdend en ongewenst gedrag. SSV doet dat via verschillende websites, landelijke conferenties, trainingen en publicaties. Hierbij zijn de doelgroepen docenten, schoolleiders en vertrouwenspersonen.

- [Producten en contact Stichting School en Veiligheid](#)
- [Trainingsaanbod Stichting School en Veiligheid](#)

Algemene Zaken (AZ)

Het ministerie van Algemene Zaken is medeverantwoordelijk voor de (Rijks)overheidscommunicatie. Binnen CommunicatieRijk is de kennis en inzet op overheidscommunicatie gebundeld. Bijvoorbeeld met betrekking tot het omgaan met polarisatie en onbehagen.

- [Homepage CommunicatieRijk](#)
- [Vakkennis CommunicatieRijk](#)
- [Omgaan met polarisatie en onbehagen CommunicatieRijk](#)

Naast de onderlinge samenwerking van de Rijkspartners zetten ook beroeps- en belangenvereniging zich in voor optimale kennis en handelingsperspectief bij gemeenten op deze thematiek. Om die reden worden nauw samengewerkt met onder andere de volgende partners:

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) zet in op het verbinden en versterken van gemeenten en het behartigen van hun belangen. De VNG Academie is het leerplatform van en voor gemeenten. Hier is een breed opleidingsaanbod te vinden voor kennis, inspiratie en ervaringsuitwisseling.

- [VNG academie: opleidingsaanbod bestuur en veiligheid](#)

Nederlands Genootschap van Burgemeesters (NGB)

Het Nederlands Genootschap van Burgemeesters is de beroepsvereniging van burgemeesters in Nederland. De vereniging richt zich vooral op de ontwikkeling van de burgemeestersfunctie. Daarbij hoort de collectieve belangenbehartiging, het verzorgen van een uitgebreid opleidingsprogramma.

- [NGB producten, contact en opleidingen crisisbeheersing](#)
- [NGB overzicht en ondersteuning bevoegdheden OOV](#)

Wethoudersvereniging

De Wethoudersvereniging zet zich in voor het wel en wee van de wethouders. De Wethoudersvereniging biedt daartoe gelegenheid met een professionaliseringsaanbod met onder meer intervisie, opleidingen, trainingen en masterclasses. Daarnaast kunnen wethouders bij de vereniging terecht voor onder andere vragen gerelateerd aan ondermijning en crises.

- [Wethoudersvereniging - Homepage](#)